

Amerika hangjai

KÖNYVKRITIKA - KÖVETÉSI TÁVOLSÁG - LXIV. évfolyam, 47. szám, 2020. november 20.

Valeria Luiselli: Elveszett gyerekek archívuma. Fordította Mesterházi Mónika. Magvető Könyvkiadó, Budapest, 2020, 518 oldal, 4999 Ft

Az *Elveszett gyerekek archívuma* egyidejűleg több tematikus vagy műfaji vasat tart a tűzben, és ezeket a különféle típusokat tovább osztják a bennük megszólaló hangok, beszédek, nyelvi regiszterek. Benne van egy párkapcsolati válságot végigmesélő regény, amelynek lélektani vonatkozásai különösképpen felerősödnek attól, hogy a dologban tökéletesen hallgató férj mellett egy-egy rövid megjegyzést közbeiktató feleség narrátori szerepét a szöveg fele táján a fiú veszi át. Ott van a szöveget végig átjáró és a regény struktúráját generáló metafora, az összegyűjtés, a dokumentálás, a megőrzés, a megörökítés motívuma, a már megtörtént és az e pillanatban történő különös szimbiózisa, ugyancsak a cselekményt alakító elem. Benne van a regény leglátványosabbnak nevezett rétege, a 2010-es évek közepének legégetőbb kérdése, a menekülés, a migráció, a befogadás, a kiközösítés, az asszimiláció, a gyűlöletkeltés, az új élet halvány ígérete; az *Elveszett gyerekek archívuma* a menekültregénynek a közelmúlt legjobbjaihoz hasonlítható, bátor, valamiképpen tökéletesen illúziótlan megvalósítása.